

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vuorotteluvapaalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuorotteluvapaalaki siten, että vuorottelukorvaus alenisi nykyisestä 70 ja 80 prosentista 60 prosenttiin valtion maksuosuuden vähentämiseksi. Samalla pienenisivät myös Työttömyysvakuutusrahaston sekä työttömyyskasojen maksuosuudet.

Esityksessä ehdotetaan myös, että eräät vanhentuneet viittaussäännökset työvoimatoimistoon muutettaisiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman menosäästöjä koskevassa liiteosassa todetaan, että vuorotteluvapaan korvaustasoa lasketaan siten, että valtion rahoitusosuus vuositasolla pienenee 7,5 miljoonaa euroa.

Voimassa olevan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 15 §:n mukaan vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä olleessaan oikeus työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon. Korvauksen suuruuteen ei myöskään vaikuta työttömyysturvalaissa tarkoitettu korotettu ansio-osa.

Kun vuorotteluvapaakoikeilusta annettu laki (1663/1995) tuli voimaan vuoden 1996 alusta, korvauksen suuruus oli 60 prosenttia ja se oli enintään 4 500 markkaa (noin 757 euroa) kuukaudessa. Vuoden 1998 alusta korvaus nostettiin 70 prosenttiin ja sen enimmäismäärä poistettiin. Vuoden 2002 alusta, jolloin säädettiin uusi vuorotteluvapaalaki, korvaus korotettiin 80 prosenttiin niille, joilla on vähintään 25 vuotta työhistoriaa. Käytännössä

korvausta, joka määräytyy työttömyysturvalain mukaan, ovat aina korottaneet myös eräät työttömyysturvalainsäädäntöön tehdyt muutokset, kuten peruspäivärahan tasokorotus ja ansiopäivärahan ansio-osan nosto 42 prosentista 45 prosenttiin.

Jotta hallitusohjelmassa sovittuun tavoitteeseen päästäisiin, ehdotetaan, että vuorottelukorvaus alennettaisiin 60 prosenttiin sekä 70 prosentista että 80 prosentista. Muutos edellyttää lain 15 §:n 1 momentin muuttamista. Korvaustason alentaminen merkitsee myös Työttömyysvakuutusrahaston ja työttömyyskassojen maksuosuuden alentumista.

Vuonna 2009 vuorottelukorvauksia maksettiin yhteensä noin 83,2 miljoonaa euroa lähes 18 400 henkilölle. Näistä perusturvan piirissä oli vain 174 henkilöä. Vuonna 2010 korvaussumma oli kokonaisuudessaan noin 85,7 miljoonaa euroa ja korvauksen saajia vähän alle 17 300. Heistä perusturvaa sai 157 henkilöä ja muut ansioturvaa. Vuonna 2010 vuorotteluvapaan aloitti lähes 12 600 henkilöä. Vuorottelukorvauksen saajista lähes 60 prosentilla korvauksen suuruus päivässä oli 40—55 euroa. Korvauksen saajista lähes 60 prosenttia sai korvausta 80 prosentin mukaan ja runsas 40 prosenttia 70 prosentin mukaan.

Vuorottelijoista 12,3 prosenttia oli 30—39-vuotiaita, 31,8 prosenttia 40—49-vuotiaita ja 50,6 prosenttia 50—59-vuotiaita. Vuonna 2005 valmistuneen tutkimuksen mukaan kes-

keisimmät syyt vuorotteluvapaan käyttöön olivat lepo ja latautuminen (28 prosenttia), matkustelu, harrastukset ja virkistäytyminen (19 prosenttia), lastenhoito (20 prosenttia), rakentaminen ja remontointi (9 prosenttia) sekä ammatillinen koulutus (5 prosenttia).

Sijaiset ovat vuorottelijoita nuorempia. Vuonna 2010 heistä 37,5 prosenttia oli 20—29-vuotiaita, 25,1 prosenttia 30—39-vuotiaita, 21,1 prosenttia 40—49-vuotiaita ja 17,6 prosenttia 50—59-vuotiaita. Sijaisten työttömyyden kesto oli kohtuullisen lyhyt ennen sijaisuuden alkamista. Sijaisista 41,6 prosentilla työttömyys oli kestänyt alle viikon ennen sijaisuuden alkamista, 16,9 prosentilla 1—2 viikkoa, 8,1 prosentilla 3—4 viikkoa, 9,7 prosentilla 5—8 viikkoa ja 5,9 prosentilla 9—12 viikkoa.

Vuorottelukorvauksen rahoituksessa noudatetaan työttömyysetuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 6 §:n mukaan soveltuvin osin, mitä työttömyyspäivärahasta säädetään. Ansioturvan rahoitusosuudet jakautuivat vuonna 2010 siten, että valtion osuus oli 33,35 miljoonaa euroa (39,1 prosenttia), Työttömyysvakuutusrahaston osuus 47,31 miljoonaa euroa (55,4 prosenttia) ja työttömyyskassojen osuus 4,69 miljoonaa euroa (5,5 prosenttia). Työttömyysvakuutusrahaston määrärahat kerätään työnantajilta ja palkansaajilta. Esimerkiksi vuonna 2011 palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,60 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että se on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 1 879 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 3,20 prosenttia palkasta. Valtio rahoittaa kokonaan peruspäivärahan.

Vuoden 2012 alusta on tarkoitus nostaa peruspäivärahaa 100 eurolla kuukaudessa ja se nostaisi automaattisesti myös vuorottelukorvauksen tasoa. Peruspäivärahan korotus merkitsisi ansioturvassa esimerkiksi 2 000 euroa kuukaudessa saavien osalta vuorottelukorvaukseen korotusta 70 tai 80 prosentin säännön mukaan 1,79 euroa tai 2,05 euroa päivässä ja vastaavasti 4 000 euroa ansaitsevien osalta 5,76 euron tai 6,58 euron korotusta. Tämä peruspäivärahan nosto lieventää korvaustason alenemisen vaikutuksia.

Lisäksi ne lakiin sisältyvät säännökset, joissa viitataan työvoimatoimistoon, muutetaisiin viittaamaan työ- ja elinkeinotoimistoon. Kysymys on näiltä osin teknisistä muutoksista. Tämän vuoksi lain 3 §:n 1 kohta, 8 ja 9 §, 11 §:n 2 kohta ja 18 § ehdotetaan muutettaviksi.

Hallitusohjelmassa todetaan lisäksi, että selvitetään vuorotteluvapaajärjestelmän jatkamista siten, että valtion rahoitusosuus voi vähentyä. Jatkotyössä on edelleen selvitettävä, miten mainittu selvitys voidaan toteuttaa erikseen.

2 Esityksen vaikutukset

Esityksellä saavutetaan hallitusohjelman tavoite siitä, että vuorotteluvapaakorvausten valtion osuus alenee 7,5 miljoonalla eurolla vuodessa. Tämä menosäästö saavutetaan, kun vuorottelukorvausten taso alennetaan 60 prosenttiin nykyisistä 70 ja 80 prosentista. Samanaikaisesti toteutetaan peruspäivärahan korottaminen 100 eurolla kuukaudessa.

Koska valtio rahoittaa ansiopäivärahoissa peruspäivärahaa vastaavan osuuden, valtion osuus nousee peruspäivärahan korotuksen verran. Valtion osuus ansioturvan vuorottelukorvauksesta lasketaan sen suhdeluvun perusteella, joka on peruspäivärahan suhde henkilön täydestä työttömyyspäivärahasta. Valtion osuus vuorottelukorvauksessa on joko 70 tai 80 prosenttia peruspäivärahasta.

Peruspäivärahan tasokorotus 100 eurolla merkitsee peruspäivärahassa 4,65 euron korotusta päivää kohti. Vuoden 2011 peruspäiväraha 25,74 euroa nousee tasokorotuksen vaikutuksesta 30,39 euroon vuoden 2012 alusta. Lisäksi indeksikorotus nostaa peruspäivärahan määrän 31,39 euroon.

Kokonaisuutena peruspäivärahan tasokorotuksen vaikutukset vuorottelukorvausten bruttomenoissa olisivat noin 5,5 miljoonaa euroa, jos vuorotteluvapaan käyttömäärä pysyy vuosien 2009 ja 2010 tasolla eli korvauspäiviä olisi noin 1,75 miljoonaa. Rahoitusosuudet jakautuisivat siten, että valtion osuus kasvaisi 6 miljoonaa euroa ja työttömyyskassojen 0,3 miljoonaa euroa, kun taas Työttömyysvakuutusrahaston osuus vähenisi miljoona euroa.

Vuorottelukorvauksen tason alentaminen 60 prosenttiin vähentäisi vuorottelukorvausmenoja yhteensä 19,2 miljoonaa euroa, joka jakautuisi siten, että valtion säästöosuus olisi noin 7,5 miljoonaa euroa hallitusohjelman mukaisesti. Työttömyysvakuutusrahaston 10,8 miljoonaa euroa ja työttömyyskassojen miljoona euroa.

Peruspäivärahan indeksikorotuksesta ja takorotuksesta sekä vuorottelukorvauksen tason alentamisesta aiheutuvat yhteisvaikutukset ovat siten kokonaisuudessaan 13,8 miljoonaa euroa. Valtion osuus vähensi 1,5 miljoonaa euroa, Työttömyysvakuutusrahaston 11,6 miljoonaa euroa ja työttömyyskassojen 0,7 miljoonaa euroa.

Vaikutukset valtion menoihin olisivat kuitenkin noin miljoona euroa lain ensimmäisenä voimassaolovuonna, koska osa vuorottelijoista saisi edelleen suurempaa korvausta aloitettuaan vapaan jo ennen vuotta 2012.

Perusturvan tason korottamisesta johtuen vuorottelukorvauksen tason alentaminen ei vaikuta vuorottelijan korvauksen määrään täysimääräisesti.

Kun vuorottelukorvaus alennetaan 60 prosenttiin työttömyyspäivärahasta, se vaikuttaa kuitenkin enemmän kuin peruspäivärahan korottaminen. Niinpä vuorottelukorvauksen taso lähes kaikilla palkkatasoilla laskisi. Esimerkiksi bruttopalkan ollessa 2 000 euroa kuukaudessa alenisi aiemman 70 prosentin mukaan määräytyvä korvaus 3,58 euroa päivässä ja 77 euroa kuukaudessa ja 80 prosentin mukaan määräytyvä korvaus 9,03 euroa päivässä ja 194 euroa kuukaudessa. 3 000 euron kuukausipalkassa alenema olisi 4,08 euroa päivässä ja 88 euroa kuukaudessa tai 11,33 euroa päivässä ja 244 euroa kuukaudessa ja 4 000 euron kuukausipalkassa alenema olisi 2,15 euroa päivässä ja 46 euroa kuukaudessa tai 10,29 euroa päivässä ja 221 euroa kuukaudessa ja 5 000 euron kuukausipalkassa alenema olisi 3,05 euroa päivässä ja 65 euroa kuukaudessa tai 12,08 euroa päivässä ja 260 euroa kuukaudessa. Edellä mainittujen ansioiden perusteella vuorottelukorvaukset olisivat 34,55 euroa päivässä ja 743 euroa kuukaudessa, 46,65 euroa päivässä ja 1 003 euroa kuukaudessa, 54,85 euroa päivässä ja 1 179 euroa kuukaudessa sekä 60,23 euroa päivässä ja 1 295 euroa kuukaudessa.

Edellä mainitut laskelmat on tehty aikaisempien vuorotteluvapaata käyttäneiden määrän pohjalta. Sitä, kuinka paljon korvaustason alentaminen vaikuttaa vuorotteluvapaan käyttömäärään, ei ole pystytty arvioimaan. Oletuksena on, että sen käyttö ainakin jossain määrin vähenee.

3 Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Esitys on käsitelty palkansaajia edustavien Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n ja Akava ry:n sekä työnantajapuolta edustavien Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n, Suomen Yrittäjät ry:n, Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja Valtion työmarkkinalaitoksen edustajien kanssa.

Palkansaajia edustavat järjestöt vastustivat ehdotettua muutosta. Työnantajia edustavat järjestöt pitivät ehdotusta tarkoituksenmukaisena.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Vuorottelukorvauksen alentamisessa ja sen uuden tason määrittämisessä on otettu huomioon, että työttömyysturvan peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea korotetaan 100 eurolla kuukaudessa. Hallituksen on tarkoitus antaa eduskunnalle asiaa koskeva esitys, joka myös liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Vuorottelukorvauksen tasoa ehdotetaan alennettavaksi vuoden 2012 alusta. On mahdollista, että työntekijä on jo aloittanut vuorotteluvapaan ennen lain voimaantuloa tai sopinut vuorotteluvapaan alkavaksi lain tultua voimaan. Heidän asemansa turvaamiseksi ehdotetaan, että ennen lain voimaantuloa alkaneisiin vuorotteluvapaisiin sovellettaisiin

nykyisin voimassa olevia säännöksiä ehdotetun lain tultua voimaan. Jos vuorottelusopimus on tehty viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011 ja sopimuksen mukainen vuorotteluvapaa alkaa 1 päivän tammikuuta ja 30 päivän huhtikuuta 2012 välisenä aikana, myös näihin vuorottelukorvauksiin sovellettaisiin nykyisiä säännöksiä. Vuorottelukorvausten määrä ei muuttuisi heidän kohdallaan, vaan vuorottelukorvausta maksettaisiin samansuuruisena kuin sitä on tai olisi maksettu vuonna 2011. Vuorottelukorvauksen laskusäännön muutokset, indeksikorotus ja perusturvan korotus eivät siten vaikuttaisi maksettavan vuorottelukorvauksen määrään.

Vuorottelukorvausta ei määritellä uudelleen, vaikka vuorotteluvapaa pidetään jak-

soina. Säännöksessä tarkoitettujen vuorottelijoiden vuorottelukorvauksen määrä ei muuttuisi myöskään sellaisen vuorotteluvapaan aikana, joka olisi jaksotettu.

Ehdotetun säännöksen tarkoituksena on toisaalta turvata vuorottelun aloittaneiden ja ennen hallituksen esityksen antamista vuorottelusopimuksen tehneiden asema ja toisaalta välttää se, että lainmuutos johtaisi vuorottelusopimusten voimakkaaseen kasvuun lainmuutoksen yhteydessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Lakiehdotus

Laki**vuorotteluvapaalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 3 §:n 1 kohta, 8 ja 9 §, 11 §:n 2 kohta, 15 §:n 1 momentti sekä 18 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 kohta sekä 8 ja 9 § laissa 1127/2007 sekä 15 §:n 1 momentti laissa 1191/2009, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vuorotteluvapaalla* järjestelyä, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän vuorottelusopimuksen mukaisesti määräaikaisesti vapautetaan palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien suorittamisesta ja jossa työnantaja samalla sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan työ- ja elinkeinotoimistossa työttömyysturvalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työttömänä työnhakijana olevan;

8 §

Vuorottelusopimus

Työnantajan tulee tehdä vuorottelijan kanssa kirjallinen vuorottelusopimus, jossa työnantaja sitoutuu palkkaamaan sijaisen. Tämä sopimus sekä työsopimus tai muu luotettava selvitys siitä, että sijainen on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi, on toimitettava ennen vuorotteluvapaan alkamista työ- ja elinkeinotoimistolle. Vastaavat tarvittavat selvitykset on toimitettava työ- ja elinkeinotoimistolle jaksotettaessa tai pidennettäessä vuorotteluvapaata 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

9 §

Sijainen

Sijaista palkattaessa on etusija annettava sellaiselle työ- ja elinkeinotoimistossa työttömänä työnhakijana olevalle julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 1 luvun 7 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulle nuorelle tai 1 luvun 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulle pitkäaikaistyöttömälle taikka korkeakoulu- tai ammattitutkinnon äskettäin suorittaneelle, jonka ammattitaito arvioidaan riittäväksi haettuun tehtävään. Työvoimaviranomaisen ja työnantajan on suoritettava arviointi yhteistyössä. Jos haettuun tehtävään ei ole sopivaa edellä tarkoitettua työtöntä työnhakijaa, vuorotteluvapaasijaiseksi on mahdollisuuksien mukaan palkattava sijainen, jonka työnsaannin tarve on suurin ja jonka työllistymisedellytyksien voidaan arvioida parantuvan määräaikaisen työn avulla.

Sijaiseksi ei voida palkata henkilöä, jota pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuna päätoimisena opiskelijana.

Sijaisen työajan tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen. Jos työnantajan palveluksessa oleva osa-aikainen työntekijä on työttömänä kokoaikatyön hakijana työ- ja elinkeinotoimistossa ja hänet palkataan vuorotteluvapaan johdosta vapaaksi tullesseen työhön, voidaan vuorotteluvapaa toteuttaa ottamalla näin vapaaksi jäävään työhön työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittau-

tunut työtön työnhakija työsopimuslain 2 luvun 5 §:n estämättä. Tällöin näiden työntekijöiden yhteisen työajan lisäyksen tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen.

11 §

Sijaisen palvelussuhteen päättymisen vaikutukset

Jos sijaisen palvelussuhde päättyy ennen vuorotteluvapaan päättymistä, palvelussuhteen päättymistä ei ole pidettävä vuorottelusopimuksen vastaisena, jos:

2) työ- ja elinkeinotoimisto ei voi osoittaa soveltuvaa henkilöä aikaisemman tilalle.

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 60 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä olleessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorvauksista määriteltäessä ei työttömyysturvalain

6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle sijaisen palkkaamisesta vuorotteluvapaan ajaksi sekä tämän palvelussuhteen olennaisista muutoksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos vuorottelija on aloittanut vuorotteluvapaan tai sen jakson ennen tämän lain voimaantuloa, vuorottelukorvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos vuorottelija on tehnyt vuorottelusopimuksen viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011 ja aloittaa vuorotteluvapaan 1 päivän tammikuuta ja 30 päivän huhtikuuta 2012 välisenä aikana, vuorottelukorvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Lauri Ihalainen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

vuorotteluvapaalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 3 §:n 1 kohta, 8 ja 9 §, 11 §:n 2 kohta, 15 §:n 1 momentti sekä 18 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 kohta sekä 8 ja 9 § laissa 1127/2007 sekä 15 §:n 1 momentti laissa 1191/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vuorotteluvapaalla* järjestelyä, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän vuorottelusopimuksen mukaisesti määräaikaaisesti vapautetaan palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien suorittamisesta ja jossa työnantaja samalla sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan työvoimatoimistossa työttömyysturvain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna työttömänä työnhakijana olevan;

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vuorotteluvapaalla* järjestelyä, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän vuorottelusopimuksen mukaisesti määräaikaaisesti vapautetaan palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien suorittamisesta ja jossa työnantaja samalla sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan *työ- ja elinkeinotoimistossa* työttömyysturvain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna työttömänä työnhakijana olevan;

8 §

8 §

Vuorottelusopimus

Vuorottelusopimus

Työnantajan tulee tehdä vuorottelijan kanssa kirjallinen vuorottelusopimus, jossa työnantaja sitoutuu palkkaamaan sijaisen. Tämä sopimus sekä työsopimus tai muu luotettava selvitys siitä, että sijainen on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi, on toimitettava ennen vuorotteluvapaan alkamista työvoimatoimistolle. Vastaavat tarvittavat selvitykset on toimitettava työvoimatoimistolle jaksotettaessa tai pidennettäessä vuorotteluvapaata 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Työnantajan tulee tehdä vuorottelijan kanssa kirjallinen vuorottelusopimus, jossa työnantaja sitoutuu palkkaamaan sijaisen. Tämä sopimus sekä työsopimus tai muu luotettava selvitys siitä, että sijainen on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi, on toimitettava ennen vuorotteluvapaan alkamista *työ- ja elinkeinotoimistolle*. Vastaavat tarvittavat selvitykset on toimitettava *työ- ja elinkeinotoimistolle* jaksotettaessa tai pidennettäessä vuorotteluvapaata 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

9 §

Sijainen

Sijaista palkattaessa on etusija annettava sellaiselle työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevalle julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 1 luvun 7 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetulle nuorelle tai 1 luvun 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulle pitkäaikaistyöttömälle taikka korkeakoulu- tai ammattitutkinnon äskettäin suorittaneelle, jonka ammattitaito arvioidaan riittäväksi haettuun tehtävään. Työvoimaviranomaisen ja työnantajan on suoritettava arviointi yhteistyössä. Jos haettuun tehtävään ei ole sopivaa edellä tarkoitettua työtöntä työnhakijaa, vuorotteluvapaasijaiseksi on mahdollisuuksien mukaan palkattava sijainen, jonka työnsaannin tarve on suurin ja jonka työllistymisedellytyksien voidaan arvioida parantuvan määräaikaisen työn avulla.

Sijaiseksi ei voida palkata henkilöä, jota pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuna päätoimisena opiskelijana.

Sijaisen työajan tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen. Jos työnantajan palveluksessa oleva osa-aikainen työntekijä on työttömänä kokoaikatyön hakijana työvoimatoimistossa ja hänet palkataan vuorotteluvapaan johdosta vapaaksi tulleen työhön, voidaan vuorotteluvapaa toteuttaa ottamalla näin vapaaksi jäävään työhön työvoimatoimistoon ilmoittautunut työtön työnhakija työsopimuslain 2 luvun 5 §:n estämättä. Tällöin näiden työntekijöiden yhteisen työajan lisäyksen tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen.

11 §

Sijaisen palvelussuhteen päättymisen vaikutukset

Jos sijaisen palvelussuhde päättyy ennen vuorotteluvapaan päättymistä, palvelussuhteen päättymistä ei ole pidettävä vuorottelu-

9 §

Sijainen

Sijaista palkattaessa on etusija annettava sellaiselle *työ- ja elinkeinotoimistossa* työttömänä työnhakijana olevalle julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 1 luvun 7 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetulle nuorelle tai 1 luvun 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulle pitkäaikaistyöttömälle taikka korkeakoulu- tai ammattitutkinnon äskettäin suorittaneelle, jonka ammattitaito arvioidaan riittäväksi haettuun tehtävään. Työvoimaviranomaisen ja työnantajan on suoritettava arviointi yhteistyössä. Jos haettuun tehtävään ei ole sopivaa edellä tarkoitettua työtöntä työnhakijaa, vuorotteluvapaasijaiseksi on mahdollisuuksien mukaan palkattava sijainen, jonka työnsaannin tarve on suurin ja jonka työllistymisedellytyksien voidaan arvioida parantuvan määräaikaisen työn avulla.

Sijaiseksi ei voida palkata henkilöä, jota pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuna päätoimisena opiskelijana.

Sijaisen työajan tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen. Jos työnantajan palveluksessa oleva osa-aikainen työntekijä on työttömänä kokoaikatyön hakijana *työ- ja elinkeinotoimistossa* ja hänet palkataan vuorotteluvapaan johdosta vapaaksi tulleen työhön, voidaan vuorotteluvapaa toteuttaa ottamalla näin vapaaksi jäävään työhön *työ- ja elinkeinotoimistoon* ilmoittautunut työtön työnhakija työsopimuslain 2 luvun 5 §:n estämättä. Tällöin näiden työntekijöiden yhteisen työajan lisäyksen tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen.

11 §

Sijaisen palvelussuhteen päättymisen vaikutukset

Jos sijaisen palvelussuhde päättyy ennen vuorotteluvapaan päättymistä, palvelussuhteen päättymistä ei ole pidettävä vuorottelu-

sopimuksen vastaisena, jos:

2) työvoimatoimisto ei voi osoittaa sijaiseksi soveltuvaa henkilöä aikaisemman tilalle.

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava työvoimatoimistolle sijaisen palkkaamisesta vuorotteluvapaan ajaksi sekä tämän palvelussuhteen olennaisista muutoksista.

sopimuksen vastaisena, jos:

2) työ- ja elinkeinotoimisto ei voi osoittaa soveltuvaa henkilöä aikaisemman tilalle.

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 60 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle sijaisen palkkaamisesta vuorotteluvapaan ajaksi sekä tämän palvelussuhteen olennaisista muutoksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2012.

Jos vuorottelija on aloittanut vuorotteluvapaan tai sen jakson ennen tämän lain voimaantuloa, vuorottelukorvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos vuorottelija on tehnyt vuorottelusopimuksen viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011 ja aloittaa vuorotteluvapaan 1 päivän tammikuuta ja 30 päivän huhtikuuta 2012 välisenä aikana, vuorottelukorvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.